

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 24ης Οκτωβρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου – Άρθρο 99 – Αεροπορικές μεταφορές – Κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 – Μεγάλη καθυστέρηση πτήσεως – Δικαίωμα των επιβατών σε αποζημίωση – Αποδεικτικό στοιχείο παρουσίας του επιβάτη στον έλεγχο εισιτηρίων – Κράτηση επιβεβαιωμένη από τον αερομεταφορέα»

Στην υπόθεση C-756/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το tribunal d'instance d'Aulnay-sous-Bois (πρωτοδικείο Aulnay-sous-Bois, Γαλλία) με απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 3 Δεκεμβρίου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

LC,

MD

κατά

easyJet Airline Co. Ltd,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. S. Rossi, πρόεδρο τμήματος, J. Malenovský (εισηγητή) και F. Biltgen, δικαστές,
γενικός εισαγγελέας: E. Tanchev

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- οι MD και LC, εκπροσωπούμενοι από την J. Pitcher, avocate,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις A.-L. Desjonquères και I. Cohen,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Inez Fernandes καθώς και από τις P. Barros da Costa, L. Medeiros και C. Farto,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις J. Hottiaux και N. Yerrell,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

- 1 Η αίτηση προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (ΕΕ 2004, L 46, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ των LC και MD, αφενός, και της EasyJet Airline Co. Ltd (στο εξής: easyJet), αφετέρου, σχετικά με καταβολή αποζημίωσης λόγω μεγάλης καθυστέρησης πτήσεως.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Η αιτιολογική σκέψη 1 του κανονισμού 261/2004 έχει ως εξής:

«Η ανάληψη δράσης από την Κοινότητα στο πεδίο των αερομεταφορών θα πρέπει να αποβλέπει, μεταξύ άλλων, στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του επιβατικού κοινού. Θα πρέπει εξάλλου να ληφθούν πλήρως υπόψη οι απαιτήσεις προστασίας των καταναλωτών.»
- 4 Το άρθρο 2, στοιχείο ζ', του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοείται ως:

[...]

ζ) “κράτηση”, η κατοχή από τον επιβάτη εισιτηρίου, ή άλλου στοιχείου, το οποίο αποδεικνύει ότι η κράτηση έχει γίνει δεκτή και καταγραφεί από τον αερομεταφορέα ή τον ταξιδιωτικό πράκτορα».
- 5 Το άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται:

  - α) στους επιβάτες που αναχωρούν από αερολιμένα στο έδαφος κράτους μέλους στο οποίο εφαρμόζεται η συνθήκη·
  - β) στους επιβάτες που αναχωρούν από αερολιμένα στο έδαφος τρίτης χώρας με προορισμό αερολιμένα στο έδαφος κράτους μέλους στο οποίο εφαρμόζεται η συνθήκη, εκτός αν έχουν λάβει ανταλλάγματα ή αποζημίωση και τύχει βοήθειας στην εν λόγω τρίτη χώρα, και εφόσον ο πραγματικός αερομεταφορέας της συγκεκριμένης πτήσης είναι κοινοτικός αερομεταφορέας.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται με την προϋπόθεση ότι ο επιβάτης:

- α) έχει επιβεβαιωμένη κράτηση στη συγκεκριμένη πτήση και, εκτός από την περίπτωση ματαίωσης που προβλέπεται στο άρθρο 5, παρουσιάζεται στον έλεγχο εισιτηρίων:
  - όπως έχει ορίσει και την ώρα που έχει υποδείξει προηγουμένως εγγράφως (ενδεχομένως με ηλεκτρονικά μέσα) ο αερομεταφορέας, ο ταξιδιωτικός πράκτορας ή ο εξουσιοδοτημένος πράκτοράς του,
- ή, εφόσον δεν προσδιορίζεται ώρα,
  - το αργότερο σαράντα πέντε λεπτά πριν από την αναγραφόμενη αναχώρηση της πτήσης, ή
- β) έχει μεταφερθεί από τον αερομεταφορέα ή τον ταξιδιωτικό πράκτορα από την πτήση για την οποία είχε κράτηση σε άλλη πτήση, ανεξαρτήτως αιτίας.

[...]»

6 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 261/2004 προβλέπει τα εξής:

«Όταν γίνεται παραπομπή στο παρόν άρθρο, ο επιβάτης λαμβάνει αποζημίωση ύψους:

- α) 250 ευρώ για όλες τις πτήσεις έως και 1 500 χιλιομέτρων·
- β) 400 ευρώ για όλες τις ενδοκοινοτικές πτήσεις άνω των 1 500 χιλιομέτρων και όλες τις άλλες πτήσεις μεταξύ 1 500 και 3 500 χιλιομέτρων·
- γ) 600 ευρώ για όλες τις πτήσεις που δεν εμπίπτουν στα στοιχεία α) ή β).

Για τον προσδιορισμό της σχετικής απόστασης, λαμβάνεται ως βάση ο τελευταίος προορισμός στον οποίο ο επιβάτης θα φθάσει καθυστερημένα μετά την προγραμματισμένη ώρα εξαιτίας της άρνησης επιβίβασης ή της ματαίωσης.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 7 Οι ενάγοντες της κύριας δίκης είχαν πραγματοποιήσει ηλεκτρονική κράτηση για πτήση μετ' επιστροφής εκτελούμενη από την easyJet, η οποία περιλάμβανε την πτήση μεταβάσεως από το Παρίσι (Γαλλία) προς τη Βενετία (Ιταλία), στις 8 Φεβρουαρίου 2014, και την πτήση επιστροφής στις 10 Φεβρουαρίου 2014.
- 8 Κατά τους ενάγοντες της κύριας δίκης, η εν λόγω πτήση επιστροφής έφτασε στο Παρίσι με καθυστέρηση 3 ωρών και 7 λεπτών.
- 9 Δεδομένου ότι δεν αποζημιώθηκαν για την καθυστέρηση αυτή, οι ενάγοντες της κύριας δίκης άσκησαν αγωγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, με αίτημα να υποχρεωθεί η easyJet να καταβάλει στον καθένα από αυτούς το ποσό των 250 ευρώ, ως κατ' αποκοπήν αποζημίωση προβλεπόμενη στο άρθρο 7 του κανονισμού 261/2004.
- 10 Η easyJet, η οποία δεν αμφισβητεί την εν λόγω καθυστέρηση, αποκρούει το αίτημα αποζημιώσεως διότι οι ενάγοντες της κύριας δίκης δεν προσκόμισαν κάρτες επιβίβασεως ως αποδεικτικό στοιχείο της παρουσίας τους στον έλεγχο εισιτηρίων.

- 11 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι ενάγοντες της κύριας δίκης φρονούν ότι πρέπει να αποσαφηνιστεί το ζήτημα της απόδειξης της παρουσίας στην επιβίβαση, υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η κατοχή κάρτας επιβίβασης δεν προδικάζει ούτε πραγματική παρουσία στον έλεγχο εισιτηρίων ούτε επιβίβαση του επιβάτη στο αεροσκάφος, ότι το άρθρο 3 του κανονισμού 261/2004 δεν ορίζει την έννοια του «ελέγχου εισιτηρίων» και ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η ψηφιακή εξέλιξη στον τομέα του ελέγχου εισιτηρίων των επιβατών, η οποία χαρακτηρίζεται από την απούλοποίηση της αγοράς εισιτηρίων, τις δυνατότητες ηλεκτρονικού ελέγχου εισιτηρίων και τα ηλεκτρονικά υποθέματα εισιτηρίων.
- 12 Αντιθέτως, κατά την easyJet, η ερμηνεία του κανονισμού 261/2004 δεν εγείρει καμία αμφιβολία, το δε Cour de cassation (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Γαλλία) έχει διευκρινίσει ότι οι επιβάτες οφείλουν να προσκομίσουν την κάρτα επιβίβασης προκειμένου να αποδείξουν την παρουσία τους στον έλεγχο των εισιτηρίων.
- 13 Πράγματι, η απόφαση περί παραπομπής μνημονεύει τη νομολογία του Cour de cassation (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου) που επικύρωσε αποφάσεις του αιτούντος δικαστηρίου με τις οποίες το τελευταίο απέρριψε αιτήματα για καταβολή κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως δυνάμει του κανονισμού 261/2004 λόγω μεγάλης καθυστέρησης πτήσεως, υποβληθέντα από επιβάτες οι οποίοι, μολοντί είχαν προσκομίσει δικαιολογητικά ηλεκτρονικής κράτησης και ορισμένες βεβαιώσεις, δεν είχαν προσκομίσει τις σχετικές κάρτες επιβίβασης.
- 14 Εξάλλου, από την απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι, στο πλαίσιο της πληθώρας των διαφορών των οποίων το δικαστήριο αυτό έχει επιληφθεί, η πλειονότητα των πραγματικών αερομεταφορέων επικαλείται ότι δεν προσκομίστηκε η κάρτα επιβίβασης, προκειμένου να αρνηθεί την καταβολή της αποζημιώσεως την οποία προβλέπει το άρθρο 7 του κανονισμού 261/2004, σε περίπτωση μεγάλης καθυστέρησης πτήσεως, στηριζόμενη στην εν λόγω νομολογία του Cour de cassation (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου).
- 15 Υπό τις συνθήκες αυτές, το tribunal d' instance d' Aulnay-sous-Bois (πρωτοδικείο Aulnay-sous-Bois, Γαλλία) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχει το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο α', του [κανονισμού 261/2004] την έννοια ότι οι επιβάτες πρέπει, για να επικαλεσθούν τις διατάξεις του κανονισμού, να αποδείξουν την παρουσία τους στον έλεγχο εισιτηρίων στο αεροδρόμιο;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αντιτίθεται το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 261/2004 σε σύστημα μαχητού τεκμηρίου, βάσει του οποίου η προϋπόθεση παρουσίας του επιβάτη στον έλεγχο εισιτηρίων θεωρείται αποδεδειγμένη, εάν αυτός έχει κράτηση, η οποία έχει γίνει δεκτή και έχει καταγραφεί από τον πραγματικό αερομεταφορέα, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ζ';»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 16 Προκαταρκτικώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία προβλέπει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2015, van der Lans, C-257/14, EU:C:2015:618, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 17 Στο πλαίσιο της υπό κρίση προδικαστικής παραπομπής πρέπει να γίνει χρήση της δυνατότητας αυτής.

- 18 Συγκεκριμένα, είναι μεν αληθές ότι με τα προδικαστικά ερωτήματα το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί, κατά τρόπο γενικό, επί του ζητήματος εάν το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 261/2004 έχει την έννοια ότι, προκειμένου να μπορεί να επικαλεστεί τις διατάξεις του, ένας επιβάτης οφείλει να αποδείξει την παρουσία του στον έλεγχο εισιτηρίων και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, εάν, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού αυτού, μπορεί η παρουσία αυτή να τεκμαίρεται εφόσον ο εν λόγω επιβάτης έχει κράτηση η οποία έχει γίνει δεκτή και έχει καταγραφεί από τον πραγματικό αερομεταφορέα.
- 19 Εντούτοις, τα ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου εντάσσονται σε συγκεκριμένο πλαίσιο, ήτοι σε αυτό της αρνήσεως του αερομεταφορέα να καταβάλει, δυνάμει του κανονισμού 261/2004, την αποζημίωση κατόπιν καθυστέρησης ίσης ή μεγαλύτερης των τριών ωρών που διαπιστώθηκε κατά το πέρας πτήσεως για την οποία οι ενδιαφερόμενοι έχουν επιβεβαιωμένη κράτηση. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη σκέψη 10 της παρούσας διατάξεως, ο αερομεταφορέας δεν αμφισβητεί την ύπαρξη τέτοιας καθυστέρησης, αλλά δεν δέχεται το αίτημα αποζημίωσης για τον λόγο ότι οι ενδιαφερόμενοι δεν απέδειξαν την παρουσία τους στον έλεγχο εισιτηρίων μέσω της προσκόμισης κάρτας επιβίβασης.
- 20 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, επίσης, ότι έχει επιληφθεί ενός σημαντικού αριθμού ενδίκων διαφορών. Κατά το εν λόγω δικαστήριο, σε περίπτωση μεγάλης καθυστέρησης πτήσεως, η πλειονότητα των αερομεταφορέων αρνείται να καταβάλει την αποζημίωση που προβλέπει το άρθρο 7 του κανονισμού 261/2004 για τον λόγο ότι δεν προσκομίστηκε η κάρτα επιβίβασης, δεδομένου ότι η προσκόμισή της απαιτείται σύμφωνα με πάγια νομολογία ανωτάτου δικαστηρίου του οικείου κράτους μέλους.
- 21 Λαμβανομένων υπόψη των εν λόγω στοιχείων του γενικότερου πλαισίου και προκειμένου να παρασχεθεί στο αιτούν δικαστήριο χρήσιμη απάντηση ώστε να μπορέσει να επιλύσει τη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί, πρέπει να θεωρηθεί ότι με τα ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου ζητείται να διευκρινιστεί, κατ' ουσίαν, εάν ο κανονισμός 261/2004, και ιδίως το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο α', αυτού, έχει την έννοια ότι είναι δυνατό να απορριφθεί αίτημα καταβολής της προβλεπόμενης από τον κανονισμό αυτόν αποζημίωσης υποβληθέν από επιβάτες πτήσεως αφιχθείσας με καθυστέρηση τριών ή πλειόνων ωρών, οι οποίοι έχουν επιβεβαιωμένη κράτηση για την πτήση αυτή, για τον λόγο και μόνον ότι, κατά την υποβολή του αιτήματός τους αποζημίωσης, οι επιβάτες αυτοί δεν απέδειξαν την παρουσία τους στον έλεγχο εισιτηρίων της εν λόγω πτήσεως, ιδίως μέσω της κάρτας επιβίβασης.
- 22 Κατά το άρθρο 99 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, κατόπιν προτάσεως του εισηγητή δικαστή και αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη όταν, μεταξύ άλλων, δεν υπάρχει καμία εύλογη αμφιβολία ως προς την απάντηση που προσήκει στο υποβληθέν με αίτηση προδικαστικής αποφάσεως ερώτημα.
- 23 Δεδομένου ότι τούτο συμβαίνει στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να εφαρμοστεί η εν λόγω διάταξη.
- 24 Από το γράμμα του άρθρου 3, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 261/2004 προκύπτει ότι ο κανονισμός αυτός εφαρμόζεται μόνον εφόσον, αφενός, οι επιβάτες έχουν επιβεβαιωμένη κράτηση για τη συγκεκριμένη πτήση, και, αφετέρου, παρουσιάζονται στον έλεγχο εισιτηρίων εντός των προθεσμιών που προβλέπει η εν λόγω διάταξη.
- 25 Επομένως, δεδομένου ότι οι δύο προϋποθέσεις που προβλέπει η διάταξη αυτή είναι σωρευτικές, η παρουσία του επιβάτη στον έλεγχο εισιτηρίων δεν μπορεί να τεκμαίρεται από το γεγονός ότι ο εν λόγω επιβάτης έχει επιβεβαιωμένη κράτηση για την οικεία πτήση.
- 26 Εξάλλου, η εν λόγω διάταξη διευκρινίζει ότι η απαίτηση παρουσίας στον έλεγχο εισιτηρίων δεν καταλαμβάνει τους επιβάτες των οποίων η πτήση ματαιώθηκε.

- 27 Εν προκειμένω, τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν τους επιβάτες των οποίων η πτήση σημείωσε μεγάλη καθυστέρηση.
- 28 Συναφώς, στο μέτρο που, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, συγκεκριμένος αερομεταφορέας επιβιβάζει τους επιβάτες που έχουν επιβεβαιωμένη κράτηση στην επίμαχη πτήση και τους μεταφέρει στον προορισμό τους, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι επιβάτες συμμορφώθηκαν προς την απαίτηση παρουσίας στον έλεγχο εισιτηρίων πριν από την εν λόγω πτήση. Επομένως, υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι αναγκαία η απόδειξη μιας τέτοιας παρουσίας κατά την υποβολή αιτήματος αποζημιώσεως.
- 29 Εξ αυτού προκύπτει ότι πρέπει να θεωρηθεί ότι επιβάτες, όπως αυτοί της κύριας δίκης, οι οποίοι έχουν επιβεβαιωμένη κράτηση για πτήση την οποία πραγματοποίησαν έχουν συμμορφωθεί προσηκόντως προς την απαίτηση παρουσίας τους στον έλεγχο εισιτηρίων.
- 30 Επομένως, οι επιβάτες αυτοί, εφόσον φθάσουν στον προορισμό τους με καθυστέρηση ίση ή μεγαλύτερη των τριών ωρών, έχουν δικαίωμα αποζημιώσεως λόγω της εν λόγω καθυστέρησης, δυνάμει του κανονισμού 261/2004, χωρίς να χρειάζεται να προσκομίσουν, προς τον σκοπό αυτό, την κάρτα επιβίβασης ή άλλο έγγραφο που πιστοποιεί την εμπρόθεσμη παρουσία τους στον έλεγχο εισιτηρίων της πτήσεως που σημείωσε καθυστέρηση.
- 31 Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται, περαιτέρω, από τον σκοπό που διατυπώνεται στην αιτιολογική σκέψη 1 του κανονισμού 261/2004, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των επιβατών.
- 32 Πράγματι, οι επιβάτες των οποίων η πτήση σημειώνει μεγάλη καθυστέρηση έχουν, με τον τρόπο αυτό, τη δυνατότητα να ασκήσουν το δικαίωμά τους αποζημιώσεως, χωρίς να απαιτείται από αυτούς –απαίτηση που δεν συνάδει με την κατάστασή τους– να αποδείξουν εκ των υστέρων, κατά την υποβολή του αιτήματός τους αποζημιώσεως, την παρουσία τους στον έλεγχο εισιτηρίων της πτήσεως η οποία καθυστέρησε και με την οποία, εν πάση περιπτώσει, μεταφέρθηκαν.
- 33 Το αντίθετο ισχύει μόνο στην περίπτωση που ο αερομεταφορέας διαθέτει στοιχεία βάσει των οποίων μπορεί να αποδειχθεί ότι οι επιβάτες αυτοί, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν, δεν μεταφέρθηκαν με την εν λόγω πτήση που σημείωσε καθυστέρηση, πράγμα που εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εξακριβώσει.
- 34 Βάσει των ανωτέρω, στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 261/2004, και ιδίως το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο α', αυτού, έχει την έννοια ότι δεν είναι δυνατόν να απορριφθεί αίτημα καταβολής της προβλεπόμενης από τον κανονισμό αυτόν αποζημιώσεως υποβληθέν από επιβάτες πτήσεως αφιχθείσας με καθυστέρηση τριών ή πλειόνων ωρών, οι οποίοι έχουν επιβεβαιωμένη κράτηση για την πτήση αυτή, για τον λόγο και μόνον ότι, κατά την υποβολή του αιτήματός τους αποζημιώσεως, οι επιβάτες αυτοί δεν απέδειξαν την παρουσία τους στον έλεγχο εισιτηρίων της εν λόγω πτήσεως, ιδίως μέσω της κάρτας επιβίβασης, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι δεν μεταφέρθηκαν με την εν λόγω πτήση που σημείωσε καθυστέρηση, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 35 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόμπου που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαινεται:

Ο κανονισμός (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, και ιδίως το άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο α', αυτού, έχει την έννοια ότι δεν είναι δυνατό να απορριφθεί αίτημα καταβολής της προβλεπόμενης από τον κανονισμό αυτό αποζημίωσης υποβληθέν από επιβάτες πτήσεως αφιχθείσας με καθυστέρηση τριών ή πλειόνων ωρών, οι οποίοι έχουν επιβεβαιωμένη κράτηση για την πτήση αυτή, για τον λόγο και μόνον ότι, κατά την υποβολή του αιτήματός τους αποζημίωσης, οι επιβάτες αυτοί δεν απέδειξαν την παρουσία τους στον έλεγχο εισιτηρίων της εν λόγω πτήσεως, ιδίως μέσω της κάρτας επιβίβασης, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι δεν μεταφέρθηκαν με την εν λόγω πτήση που σημείωσε καθυστέρηση, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει.

(υπογραφές)